

Inhoud

Verantwoording	9
Voorwoord	13
Inleiding	15
Deel I Persoonlijke ontwikkeling agenderen voor levensloopbeleid	17
1 Zelfontplooiing en emotionele ontwikkeling tijdens de levensloop	19
1.1 Inleiding	19
1.2 Homeostase en het streven naar zelfbehoud en zelfontplooiing	19
1.3 Het inbeddingsprincipe van homeostase en de ontwikkeling van communicatieve zelfsturing	24
1.4 Persoonlijke ontwikkeling en het adequaat omgaan met emoties	34
1.5 Uitleiding	40
2 Ontwikkelingsmogelijkheden in de tweede levenshelft	43
2.1 Inleiding	43
2.2 Ontwikkeling van communicatieve zelfsturing in de tweede levenshelft	43
2.3 Communicatieve zelfsturing van mensen in de huidige netwerksamenleving	52
2.4 Impact van aan de levensloop gebonden factoren: jeugdsituatie en events	58
2.5 Uitleiding	62
3 Ontwikkeling als mogelijkheid om veroudering te doorkruisen	65
3.1 Inleiding	65
3.2 Veroudering doorkruisen met ontwikkeling	65
3.3 Mogelijkheden voor persoonlijke groei bij verlieservaringen	72
3.4 Groei- en krimpfactoren in de derde en vierde levensfase	78
3.5 Uitleiding	84

Deel II Interactief ontwikkelen van inspirerende levensthema's	87
4 Format workshops 'Ontwikkelen van inspirerende levensthema's'	89
4.1 Inleiding	89
4.2 Positionering van de workshops 'Ontwikkelen van inspirerende levensthema's'	90
4.3 Methodische uitgangspunten, doelen en format van de workshops	93
4.4 Effectmeting workshops 'Ontwikkelen van inspirerende levensthema's'	96
4.5 Uitleiding	98
5 Gereedschap voor de ontwikkeling van inspirerende levensthema's	101
5.1 Gereedschap voor het scannen van het identiteitskapitaal	103
5.2 Gereedschap voor het traceren en benoemen van levensthema's	109
5.3 Gereedschap voor het faciliteren van de transformatie van een levensthema	121
Deel III Sociale innovatie en levensloopbeleid	129
6 Conceptuele ontwikkeling van sociale innovatie en levensloopbeleid in de EU	131
6.1 Inleiding	131
6.2 Basistrends van reflexieve modernisering in de maatschappij	131
6.3 Reflexieve modernisering en communicatie over optimalisatie van beleidsprestatie-eisen	140
6.4 Facilitering van technologische en sociale innovatie en levensloopbeleid in de EU	148
6.5 Uitleiding	160
7 Sociale innovatie en levensloopbeleid als kennisdelingstrajecten	163
7.1 Inleiding	163
7.2 Sociale ontwikkeling van een organisatie faciliteren met kennisdelingstrajecten	163
7.3 Innovatie in het productieproces koppelen aan permanent leren en verbeteren	173
7.4 Uitdagingen in de organisatie matchen met vaardigheden en talenten van werkers	179
7.5 Uitleiding	182

8 Levensloopbeleid en sociale innovatie ontwikkelen in de alledaagse praktijk	185
8.1 Inleiding	185
8.2 Levensloopbeleid inbedden in de sociaal-culturele sturing van een organisatie	186
8.3 Een zelfdiagnose ontwikkelen van de gegroeide sociale praktijk en ontwikkelingsthema's benoemen	191
8.4 Themagerichte interactie als manier van werken bij het ontwikkelen van levensloopbeleidsthema's	201
8.5 Uitleiding	206
Literatuur	209
Afkortingen	217
Index	221